

6410243 ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΟ ΓΑΛΛΟΦΩΝΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ
(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	6410243	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	-
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία και κοινωνία στο γαλλόφωνο κινηματογράφο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3		5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου (ΜΥΕ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Γαλλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Στόχοι του μαθήματος Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να έρθουν σε επαφή με τον γαλλικό και γαλλόφωνο κινηματογράφο, να γνωρίσουν την ιστορία του και την πορεία της γαλλικής κινηματογραφικής βιομηχανίας, να εντοπίσουν και να προσδιορίσουν τη σχέση του με την ιστορία και τη κοινωνία. Συγκεκριμένα, θα χρειαστεί να συνδυάσουν τη γαλλική κινηματογραφική παραγωγή με ιστορικά γεγονότα και καλλιτεχνικά συγκείμενα και να μελετήσουν τη σύγχρονη γαλλική κοινωνία μέσα από διαφορετικά κινηματογραφικά είδη. Οι φοιτητές θα έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν ταινίες με αντίστοιχη θεματική κατά τη διάρκεια του φεστιβάλ του Γαλλόφωνου Κινηματογράφου που διοργανώνεται κάθε χρόνο από τη Πρεσβεία της Γαλλίας στην Ελλάδα και το Γαλλικό Ινστιτούτο Ελλάδος. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται να είναι σε θέση να: • γνωρίσουν τα διαφορετικά κινηματογραφικά είδη, τα καλλιτεχνικά ρεύματα και τις ποικίλες τεχνικές δημιουργίας • αναπτύξουν δεξιότητες παρατήρησης των ταινιών με βάση το ιστορικό τους συγκείμενο και τα κοινωνικά δρώμενα • αναλύουν τα κινηματογραφικά αποσπάσματα και να τα συγκρίνουν με αντίστοιχες τις ιστορικές πηγές • διακρίνουν την προσέγγιση του ιστορικού παρελθόντος • διαχωρίσουν την ιστορική ανακρίβεια, τη μυθοπλασία, τον ιστορικό αναθεωρητισμό και τη προπαγάνδα • εντοπίσουν τις διαφορετικές αναπαραστάσεις της σύγχρονης γαλλικής κοινωνίας μελετήσουν τα σύγχρονα κοινωνικά και πολιτισμικά φαινόμενα μέσα από κινηματογραφικά έργα •
Γενικές Ικανότητες
Οι φοιτητές/τριες αναμένεται να είναι σε θέση να: • εξοικειωθούν με τον γαλλόφωνο κινηματογράφο και τα είδη του • μελετούν τις κινηματογραφικές ταινίες και να κάνουν τους αντίστοιχους κοινωνικοπολιτικούς συσχετισμούς • μελετήσουν τις σχέσεις ιστορίας και μυθοπλασίας • ανατρέχουν σε ιστορικές πηγές

- αναπτύξουν δεξιότητες παρατήρησης και κριτικής σκέψης
- προάγουν την ελεύθερη και δημιουργική σκέψη
- εργάζονται αυτόνομα και ομαδικά
- εξοικειωθούν με την εκπόνηση εργασιών (γραφτών και προφορικών)

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα προτείνει μια εξερεύνηση των σχέσεων Ιστορίας και Κινηματογράφου λαμβάνοντας υπόψη τη σύνδεση της 7^{ης} Τέχνης με πλήθος κοινωνικο-πολιτικών, ιδεολογικών και πολιτισμικών γεγονότων που σημάδεψαν τον 20^ο και 21^ο αιώνα. Για καιρό υποτιμημένη, αυτή η σχέση δεν προσφέρει «μια απλή εικόνα των γεγονότων», αλλά δίνει μια νέα διάσταση στην γνώση του μακρινού ή πρόσφατου παρελθόντος (Marc Ferro), αναδεικνύει νέες κοινωνικές σχέσεις και μπορεί να κατευθύνει συλλογικές και ατομικές συμπεριφορές.

Το μάθημα δομείται σε 3 άξονες:

- Ιστορία και θεωρία του γαλλικού και γαλλόφωνου κινηματογράφου από τους αδερφούς Lumière μέχρι τις ημέρες μας, τάσεις, είδη, πρακτικές και πολιτιστικές πολιτικές
- Κινηματογραφική δημιουργία, ιστορικό-πολιτικό συγκείμενο και αναπαραστάσεις της Ιστορίας: ιστορική μυθοπλασία, Πρώτος και Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος, Αντίσταση και Ολοκαύτωμα, Μετά-Αποικιοκρατία και πολιτικοποιημένος κινηματογράφος
- Όψεις και αναπαραστάσεις της σύγχρονης κοινωνίας, διαφοροποιήσεις και προκλήσεις: υπερρεαλισμός και ποιητικός ρεαλισμός, La Nouvelle Vague Française, μετανάστευση, οικολογία και συμπερίληψη

Σχεδιάγραμμα μαθημάτων (εν συντομία, χωρίς τις υποενότητες):

1. Εισαγωγή στην ιστορία του γαλλόφωνου κινηματογράφου από τους αδερφούς Lumière έως και τις ημέρες μας I : ρεύματα, είδη, τεχνικές
2. Εισαγωγή στην ιστορία του γαλλόφωνου κινηματογράφου II : η πορεία της κινηματογραφικής βιομηχανίας και πολιτιστικές πολιτικές
3. Ιστορία και κινηματογράφος 1: ιστορία και μυθοπλασία (Raconter l'histoire)
4. Ιστορία και κινηματογράφος 2: πόλεμος και προπαγάνδα (Propagande et conflits armés)
5. Ιστορία και κινηματογράφος 3: αναπαραστάσεις της Κατοχής και της Αντίστασης
6. Ιστορία και κινηματογράφος 4: Μνήμη και Ολοκαύτωμα (Filmer l'improbable : les camps d'extermination au cinéma)
7. Ιστορία και κινηματογράφος 5: Μετά-αποικιοκρατία και πολιτικός κινηματογράφος
8. Αναπαραστάσεις της γαλλικής κοινωνίας μέσα από τον ποιητικό ρεαλισμό της δεκαετίας του 1930
9. Το γαλλικό Νέο Κύμα-La Nouvelle Vague (1959-1960) : la réalité et sa représentation à l'écran
10. Κινηματογράφος και μετανάστευση (Cinéma d'immigration et cinéma d'immigrés)
11. Περιβάλλον και κινηματογράφος (Du cinéma d'environnement aux films « éco-conçus » et éco-responsables)
12. Κινηματογράφος, συμπερίληψη και διαφορετικότητα (La société inclusive et l'altérité à travers le film francophone)
13. Παρουσιάσεις εργασιών

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Το μάθημα θα παρουσιαστεί με μορφή διαλέξεων με χρήση διαφανειών PowerPoint και φύλλων παρουσίασης άλλων λογισμικών και εφαρμογών όπως (Canva, Prezi). Μέρος του μαθήματος θα διεξαχθεί στο εργαστήριο πολυμέσων του Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας ώστε οι φοιτητές να μπορούν να αναζητούν ταυτόχρονα πρωτογενείς πηγές από το διαδίκτυο. Για την προβολή των ταινιών με εκπαιδευτικό χαρακτήρα θα χρησιμοποιηθεί η πλατφόρμα IFcinéma του Γαλλικού Ινστιτούτου Ελλάδος. Θα μελετηθούν αποσπάσματα των προτεινόμενων ταινιών και θα δοθεί επιπλέον έντυπο και οπτικοακουστικό υλικό (άρθρα, αφίσες, podcasts). Για το συγκεκριμένο μάθημα θα γίνει διανομή σχετικού συγγράμματος από τον Εύδοξο. Οι παρουσιάσεις του μαθήματος και το υλικό διδασκαλίας θα είναι διαθέσιμα στην πλατφόρμα eClass και οι φοιτητές θα κάνουν προσωπική έρευνα με το υλικό που θα τους προσφέρεται σε κάθε μάθημα.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	36
	Αυτοτελής μελέτη του υλικού που έχει δοθεί (διαφάνειες, άρθρα, οπτικοακουστικό υλικό)	28
	Ατομική βιβλιογραφική έρευνα	25
	Συγγραφή για τη γραπτή εργασία (τελική εξέταση)	36
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Εκτέλεση ασκήσεων που θα προτείνονται ύστερα από κάθε μάθημα. Παράδοση και παρουσίαση γραπτής εργασίας.	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Albera Fr., *L'Avant-garde au cinéma*, Paris, Armand Colin, 2005.
 Barnier M. & L. Jullier, *Une brève histoire du cinéma (1895-2020)*, Pluriel, 2021.
 asetti Fr., *Les Théories du cinéma depuis 1945*, Armand Colin, 2005.
 Citron S., *Le mythe national. L'histoire de la France revisitée*, Éditions de l'Atelier, 2008.
 De Baecque A., *L'histoire-caméra*, Gallimard, 2008.
 --- *La Nouvelle Vague. Portrait d'une jeunesse*, Flammarion, coll. « Champs arts », 2019.
 Dehee Y., *Mythologies politiques du cinéma français (1960-2000)*, Presses Universitaires de France, 2000.
 Delage Chr. & V. Guigueno, *L'historien et le film*, Gallimard, 2021.
 Dupuy P., « Du cinéma à l'histoire », *L'Homme et la Société*, 2001. <https://shs.cairn.info/revue-l-homme-et-la-societe-2001-4-page-91?lang=fr>
 Ferro M., *Cinéma et Histoire*, Gallimard, Folio, 1993.
 Garçon Fr., *De Blum à Pétain, cinéma et société française (1936-1944)*, éd. Du Cerf, 1987.
 --- *L'exploitation cinématographique en France (1907-1957)*, CNRS Éd., coll. Cinéma & Audiovisuel, 2006.
 Gaston Mathé C., *La société française au miroir de son cinéma*, Cerf, 2001.
 « Histoire et cinéma : nouveaux cadrages », *Critique* n° 814, mars 2015.
 Jeancolas J.P. & M. Marie, *Histoire du cinéma français*, Dunod poche, 2024.
 Letort, D. & Er. Fisbach (dirs), *La culture de l'engagement au cinéma*. Presses universitaires de Rennes, 2015.
<https://doi.org/10.4000/books.pur.55464>.
 Mandrou R. & D. Vezyroglou, *Histoire et cinéma*, éditions de la Sorbonne, 2022.
 Moine R., *Les genres du cinéma*, Armand Colin, 2008.
 Lagny M., *De l'histoire du cinéma : méthode historique et histoire du cinéma*, Armand Colin, 1992.
 Pinel V., *Écoles, genres et mouvements au cinéma*, Larousse, 2000.
 Prédal R., *La société française à travers le cinéma*, Armand Colin, 1972.
 --- *Cinéma sous influence*, L'Harmattan, 2007.
 --- *Histoire du cinéma français, des origines à nos jours*, éd. Nouveau monde, 2018.
 Singerman A., *Apprentissage du cinéma français. Livre de l'étudiant*, Hackett Publishing Company, 2004
 Singerman A. & M. Bissière, *Le cinéma français contemporain*, Hackett Publishing Company, 2017.
 Vezyroglou D., *Le cinéma en France à la veille du parlant*, CNRS éditions, 2011.

Ελληνική (και μεταφρασμένη στα ελληνικά) βιβλιογραφία

Breschand J., *Ντοκυμαντέρ. Η άλλη όψη του κινηματογράφου*, εκδόσεις Πατάκη 2006.
 Ferro M., *Κινηματογράφος και Ιστορία* (μτφ. Σώτη Τριανταφύλλου), εκδ. Μεταίχμιο, 2002.
 Guérin M. A., *Η αφήγηση στον Κινηματογράφο*, εκδ. Πατάκη, 2007, 2023 (ανατύπωση).
 Λεμονίδου Ελ., *Η Ιστορία στη μεγάλη Οθόνη*, εκδ. Ταξιδευτής, 2017.
 Σταυροπούλου Μ., *Κοινωνία και κινηματογράφος*, εκδόσεις Μυρμιδόνες, 2011.
 Ταμπάκη-Ιωνά Φρ. & Μ. Ε. Γαλάνη, *Από την Λογοτεχνία στον Κινηματογράφο*, Αιγόκερως, 2011.

Ressources numériques

IFcinéma. Institut français <https://ifcinema.institutfrancais.com>

La Cinémathèque française. <https://www.cinematheque.fr/cineweb/recherche.html?s=education>

Ressources numériques-Le Cinéma, BNF. <https://www.bnf.fr/fr/ressources-numeriques-le-cinema>

Ciné-club de Caen. <https://www.cineclubdecaen.com>

Film Documentaire-France. <http://www.film-documentaire.fr/>